

PDF
FAILŲ
**PARUOŠIMO
TAISYKLĖS**

Pdf failų paruošimas

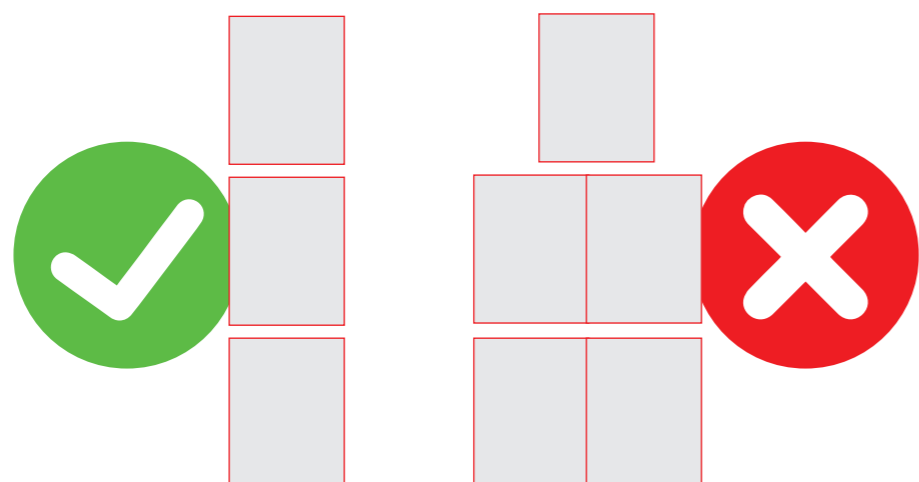

1 Priklausomai nuo popieriaus, parinkto Jūsų spaudos gaminiui, failui turėtų būti naudojamas tinkamas spalvų ICC profilis:

- kreidiniam popieriui – **PSO Coated V3 (Fogra51)**,
- ofsetiniam popieriui – **PSO Uncoated V3 (Fogra52)**.

Visose maketavimo programose rasite standartinį *Coated Fogra39* profilį, tad jeigu iškilo neaiškumų renkantis spalvų profilį – rinkitės būtent šį. Mūsų reprocentro darbuotojai užtikrins, kad Jūsų gaminio spalvos būtų tokios, kokių ir tikėtės.

2 Leidinio vidinius puslapius rekomenduojama pateikti viename faile, kuris neturėtų būti didesnis už 1 GB. Atkreipkite dėmesį, jog brošiūros maketas turi būti eksportuojamas atskirais puslapiais, o ne atvartais (ne du puslapiai vienas šalia kito, o po vieną puslapį – kaip parodyta 1 pav.). Tad vidiniams puslapiais nenaudokite *export ar spreads* nustatymų.

1 pav.

3 Jeigu makete yra tuščių puslapių, į failą, pagal numeravimą, turi būti įtraukti ir jie.

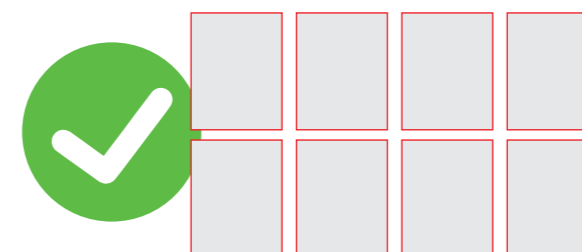
4 PDF failų eksportavimui rekomenduojame rinktis PDF/X-1a:2001 PDF versiją.

Maketų pateikimas segtiems leidiniams

1 Jeigu viršelis ir vidiniai puslapiai spausdinami ant to paties popieriaus – viskas turi būti išsaugota **viename PDF faile**.

2 Jei viršelio ir vidinių puslapių popierius skiriasi – viršelis ir vidiniai puslapiai turi būti eksportuoti į skirtingus PDF failus.

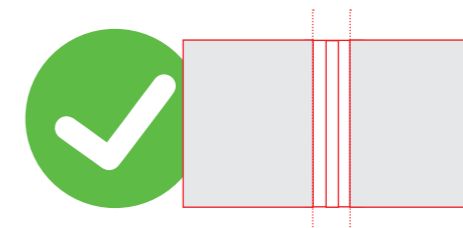
3 Ruošiant maketą segtam leidiniui, labai svarbu, kad puslapių skaičius (įskaitant ir viršelį) **dalytųsi iš keturių**.

4 Visais atvejais eksportuojamas maketas turi būti pateiktas atskirais puslapiais, o ne atvartais (žiūrėti 1 pav.)

Maketų pateikimas klijuotiems leidiniams

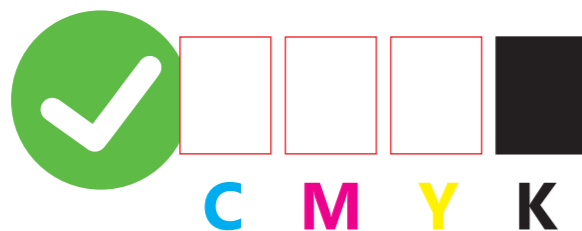
1 Tokių leidinių viršelio failai pateikiami išklotinės pavidalu (*spread*), tad turi matytis ne tik viršelis, bet ir nugarėlė. Tokią pat išklotinę paruošti reikia ir tada, kai vidinėje viršelio pusėje irgi bus spauda.

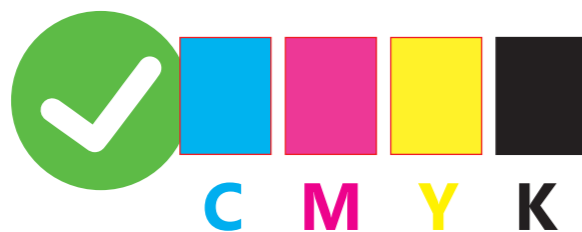
2 Atkreipkite dėmesį, kad klijuojant leidinius 8–9 mm vidinė nugarėlės zona bus suklijuota, tad baigtame leidinyje **nebus matoma**.

Failų pateikimas UV lakavimui, folijai, kongrevui, formos kirtimui

- 1 Spaudos gaminiui, kuriam bus taikomas UV lakavimas, dedama folija ar kongrevas, būtina paruošti atskirus failus, skirtus šiems procesams.
- 2 Šių failų matmenys turi **sutapti** su pagrindinio leidinio maketo matmenimis.
- 3 Svarbu, kad grafiniai elementai, kuriems bus dedama **folija** ar **kongrevas**, būtų paruošti iš **K 100 %** juodos spalvos.

- 4 **UV lakavimo** vieta turi būti užpildyta C 90 %, M 90 %, Y 90 %, K 100 % spalva.

- 5 Jei UV lakavimo vieta kerta bigavimo liniją, bent 3 mm pločio vietą reikia palikti nelakuotą.
- 6 Verta pastebėti, jog labai smulkiems (iki 6 pt) tekstams ir linijoms šių spaudos elementų taikyti nerekomenduojame.
- 7 Spaudos gaminiams, kuriems reikalingas kirtimas pagal norimą formą, reikia atskiro jos PDF failo.

Užlaidos ir galutinis gaminio formatas

- 1 Visa jūsų spaudinio informacija turi būti saugios zonos plote. Tam, kad apipjaunant gaminį tekstas, iliustracijos ir kita informacija liktų nepažeisti, rekomenduojama palikti bent **5 mm** atstumą. Galutinį jūsų maketo formatą sudaro saugi zona su šiuo paliktu atstumu.
- 2 Užlaidos (*bleeds*) – tai papildomas atstumas nuo galutinio maketo formato krašto. Užlaidos apsaugo jūsų maketą pjovimo metu. Makete, kuriame nėra užlaidų, dėl pjovimo paklaidos tekstas gali būti nukirstas.
- 3 Rekomenduojama užlaidas dėti tos pačios spalvos kaip ir pagrindinė jūsų maketo spalva – taip bus išvengta baltų kraštų esant kirtimo paklaidai.
- 4 Užlaidos yra **būtinės**, kai tekstas, iliustracija ar kiti grafiniai elementai tęsiasi iki gaminio krašto.
- 5 Rekomenduojama palikti ne mažesnes kaip 2 mm užlaidas. Kaširuotiems gaminiams reikalingos 5 mm užlaidos, kertamiems – 2,5 mm.
- 6 Savo maketuose pasirinkus *crop marks* funkciją, automatiškai bus uždedamos apipjovimo žymos. Jos žymi užlaidų kirtimo liniją (žiūrėti 2 pav.)
- 7 Galutinis formatas (*trim box*) – tai jūsų spaudos gaminio dydis po pjovimo.

Klijuotiems, spirale segtiems gaminiams, lankstukams ir kitiems gaminiams užlaidos privalo būti iš visų keturių pusių. Brošiūroms žurnaliniu segimu užlaidos vidinėje pusėje (*inside*) nėra būtinės.

Užlaidos **NEREIKALINGOS**

Užlaidos **REIKALINGOS**

2 pav.

Grafiniai objektai makete

1 Kai makete naudojamos iliustracijos arba nuotraukos, turi būti užtikrinta, kad jų rezoliucija būtų 300–350 DPI. Žemesnės rezoliucijos paveikslėliai tinkami naudoti tik elektroninėje erdvėje.

2 Visi makete naudojami šriftai turi būti įkelti (*embedded*) į maketo PDF failą arba sukurti (*outlines*) jame.

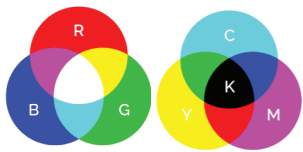

3 Šriftai, kurie yra smulkesni nei 7 pt, turi būti užpildyti viena iš spalvų: 100 % Cyan, 100 % Magenta, 100 % Yellow, 100 % Black arba 100 % Pantone.

4 Makete venkite naudoti labai smulkias linijas. Jos neturėtų būti plonesnės nei 0,08 mm. Plonesnės nei 0,2 mm linijos turi būti užpildytos 100 % viena spalva.

Spalvos

Monitorius

Neapsirikite: kompiuterio ekrane matomas vaizdas yra sudarytas iš **RGB** spalvų, o spaudoje naudojamos **CMYK** spalvos, tad vaizdas realiame spaudos gaminyje gali skirtis nuo to, kurį matome ekrane. Taip pat, jei jūsų kompiuterio monitorius nėra sukalibruotas, ta pati spalva mūsų ir jūsų ekrane gali atrodyti skirtingai.

Papildomos spalvos

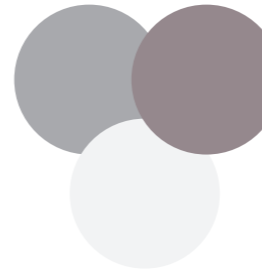
Maketuose, kuriuose naudojate **CMYK** spalvas, nepalikite papildomų spalvų (*SPOT*), nes atlikus automatinį konvertavimą spalvos gali šiek tiek pakisti. Tame pačiame faile venkite naudoti spalvas iš skirtingų „Pantone“ palečių.

RGB spalvos

Maketuose, skirtuose spaudai, nenaudokite RGB spalvų. Prieš spaudą paletė konvertuojama į CMYK, tad konvertuojant gali skirtis spalvos.

Spausdinant juoda spalva neskaidriame fone, negalima naudoti tik 100 % juodą spalvą, nes reprocentre ji automatiškai paruošiama *overprint* būdu. Tokiu atveju svarbu pridėti ir kitų spalvų, nes antraip spalva gali atsispausti neryški. Norint išgauti sodrią (*RICH BLACK*) spalvą, rekomenduojama sudėti kelias spalvas, pavyzdžiui, C 50 %, M 40 %, Y 30 %, K 100 %.

Pilka spalva

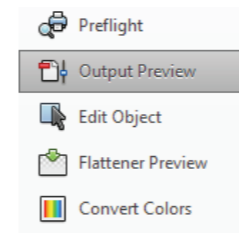
Jei pilka spalva ruošiamas vien iš juodos spalvos, reikia naudoti **5–40 %** juodos spalvos.

Norint sukurti pilkos spalvos foną iš CMYK, rekomenduojama pasirinkti **CMY 5–20 %**, o **K 5–100 %**. Šitaip ruošiant pilką spalvą, juodos spalvos (K) procentas turi būti didesnis nei likusių CMY. Vien iš CMY pilka spalva negali būti sudaryta.

Overprint spalvos

Atkreipkite dėmesį: atsitiktinai nustačius *overprint* funkciją fono užpildymui savo makete, atspausdinus failą, vaizdas gali skirtis, nes dažai yra skaidrūs.

Programoje „Acrobat Pro“ pasirinkus spaudinio peržiūros (*print preview*) funkciją galima patikrinti, ar maketas paruoštas tinkamai.

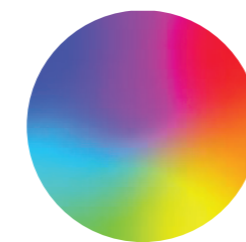

Perėjimai ir skaidrumas

SPOT spalvose venkite spalvos perėjimų (*fountain fills*), nes tokio failo repozistema gali nepriimti.

Jei naudojate skaidrumo (*transparency*) funkciją, prieš saugodami PDF failą, suliekitė (*flatten*) skaidrias zonas „Adobe Illustrator“ arba „Indesign“ programose.

Nerekomenduojame naudoti persidengiančių skaidrių zonų, nes galutinis rezultatas gali skirtis nuo jūsų lūkesčių.

Dažų suminis kiekis (*total ink limit*)

Labai svarbu, kad makete spalvos suminis kiekis nebūtų aukštesnis nei **300 %** (jį apskaičiuoti galima sudėjus visas CMYK spalvų reikšmes).

Bet kokių atveju, per didelį dažų suminį kiekį mūsų sistema pati sumažins iki 300 % arba iki rekomenduojamo tam tikrai popieriaus rūšiai (pavyzdžiui, kreidiniam – 330 %), tačiau siekdami išvengti netikslumų remkitės aukščiau nurodyta informacija.

Spalvų profiliai

Jei naudojate kreidinį blizgų arba matinį popierių (1–2 popieriaus tipai), konvertuodami spalvas naudokite *ISOcoated_v2_eci.icc* profilį (didžiausias dažų suminis kiekis neturi viršyti 330 %) arba *ISOcoated_v2_300_eci.icc* (didžiausias dažų suminis procentas – 300 %). Būtent šį profilį rekomenduojame naudoti puriam kreidiniam popieriui.

ISOcoated_v2_eci.icc

ISOcoated_v2_300_eci.icc

Jei naudojate nekreidinį popierių (4 popieriaus tipas), konvertuodami spalvas naudokite *PSO_Uncoated_ISO12647_eci.icc* profilį, didžiausias dažų suminis kiekis neturi viršyti 300 %.

PSO_Uncoated_ISO12647_eci.icc

Nemuno g. 139
LT-93262 Klaipėda, Lietuva
Tel.: (8 46) 300 200
(8 46) 366 000
Faksas (8 46) 346 197
El. paštas info@spaustuve.lt
www.spaustuve.lt

